

26. aug. 1830

FAKTA

Dato:

26. aug. 1830

Sidetal:

Dagbog A, side 82 verso – 84 recto

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:

Theodor Christian Broch

Østen Hansen

Torger Miland

Trykt udgave:

Georg Nygaard: "Maleren Martinus

Rørbyes Rejsedagbog 1830",

København 1930, s. 96-100

TRANSSKRIFTION

Den 26de Aug.

tog jeg Veien ledsaget af min Vært Torger Milan¹ langs op af [Vestfjord]Dalen hvorigjennem Maane Elven flyder, for at begive mig til Rucanfoss, hvorhen jeg havde betinget mig saavel hans Hest som ham selv. Jeg kom da paa Touren oppe i Dalen forbie et lidet Vandfald af Riids Elv der har sit Udspring oppe fra en Bjergsøe og efter at vi havde passeret dette saa jeg der een af de mærkelige Broer der hyppig findes i Norge over smaae Elve, og som en Uvandt maae synes meget farlige at passere da de næsten synes at svæve i Luften eftersom de blodt ere styttede paa de yderste Spidser af Flodbrederne og forresten mangengang ere af meget skrøbeligt Materiel. Høiere oppe efter at være svinget om da Dalen her har en Bøining kom jeg til Dale Kirke der er et Sidestykke til Mæls og ikke har noget smuk for Øjet. Der er her ved Kirkeporten igjen opreist en Gabestok efter den gamle Maneer da saadant her er paabuden, dog troer jeg ikke der heraf er gjort nogen Brug da Dalen Beboere ere fredsommelige og vistnok ere langt fra at være urolige i Kirken hvorfor denne •83 recto• Straf især skal være inført. Ved Dalegaarden der ligger ligesom paa Hjørnet i Dalen bliver den snævrere og Gausta Fjeldet der seet fra Milan laae prangende for Enden af Dalen, taber man her ganske af Syne da man rider ved dets Fod hvorfra blodt Elven adskiller Markerne; man kommer saaledes ikke til at see det før man efter Omsvingningen mod Nord kommer høiere og seer det da igjen men i en ganske anden Skikkelse da det nu er spidst iform af en Sukkertop, ligesom det før havde en større Udstrækning i Bredden. Jeg tog paa Veien forbi Ingulfsland ind til Osten Hansen² der paa det Beste var bleven mig anbefalet af Capitain Brock,³ og jeg aflagde dette mit Besøg for at forsikre mig et Quarter naar jeg kom tilbage fra Fossen og for tillige at sætte mit Tøi her imidlertid. Jeg var her saa heldig ikke allene at træffe Manden hjemme men endogsaa at træffe ham ganske efter det Begreb jeg havde gjort mig om ham som af en svær og stærk Mand hvorfor saavel som ogsaa for hans gode Overlæg han er vel extimeret blandt Dalens Beboere og blandt de Fremede der have gjort hans Bekjendtskab. Meget villig til at modtage mig naar jeg kom igjen lovede han at forskaffe mig det saa godt det stod i hans Magt og til den Ende afsendte han strax en Dreng til den nærmeste Stul for at hente Fløde, da et af mine første Spørgsmaal til ham havde været, om han vel havde Kaffe. •83 verso• Da vi hos Østen havde tøvet lidet begave vi os igjen paa Veien opad og passerede ved denne Leilighed først over Slutningen af det jævne Dalføre der tager sin Begyndelse ved Mæls Kirke og først ender en god Fjerding[vei] oven for Ingulfsland da Dalen begynder at tabe sig i Bakker der immer blive steilere jo mere man nærmer sig den tredie Sving som Dalen gjør [op] imod Fossen. Paa flere af disse Høider har man Udsigt langs ned igjennem den snævre Dal hvor man da seer Elven som en blaa Stribe dybt nede mellem Fjeldene. Efter at

være dreiet om opdager man ogsaa oppe imellem Fjeldene |Vand|Røder af Fossen der endnu befinder sig i nogen Afstand og som man først for Øje paa naar man kommer den nærmere da den ligger skjult af fremragende Klipper. Naar man fra Dale af har tilbagelagt I Miils Vei, bøier man af og maae nu betjene sig af sine Been da hvis man før har haft Hest, da Veien nu bliver meget møisommelig og naar man kommer længere endog farefuld, det vil sige, naar man ikke tilfreds med at have seet den mærkelige Fosse fra et sikkert Standpunkt enda vil gaae den bekjendte Marie Stie hvorfra man rigtig nok skuer ned i det heele Dyb hvori Vandet styrter sig, men ogsaa er udsat for selv at styrte ned, hvis man en Smule svimmel drister sig til at klatre langs hen af de jævne •84 recto• Fjeldvægge for ligesom jeg blod bagefter at kunne sige: jeg har gaaet Marie-Stien. At beskrive dette vistnok saare mærkværdige Vandfald vilde blod være ufuldkomment da Synet af det hvistnok vil være det Eneste der vil kunne give et fuldstændigt Begreb derom; da endogsaa det meest fuldendte Malerie vilde blive dødt i Sammenligning med Virkeligheden, da Bevægelsen, de afvexlende Efecter og den dybe Drønnen aldeles vilde blive umulig at efterligne. Efter at vi her havde været paa de mærkeligste Steder den dybere liggende besynderlige farefulde Steen ikke at forglemme, toge vi [overstreget: atter] tilbage til Ingulfsland hvor jeg skiltes fra min forige Vært Torger og begyndt at tage til Takke hos Østen der lader til at blive en god Vært, da jeg allerede i Aften har tilbragt et Par behagelige Timer hos ham, idet han fortalte mig [overstreget: om] nogle Prøver [overstreget: af] |paa| hans Styrke hvorved han vandt en Deel af Bøndernes Beundring, og som fornøjede mig ligesaa meget, som den behagelige Stilling |jeg bemærkede| vi havde indtaget omkring Kaminilden.

---

¹ Torger Miland.

² Østen Hansen.

³ Theodor Christian Broch.

en høitidelig Gud, de andjkomme ^{sin} Guerde forsonde
gavner mig med den all for store Nidjorrig
Gud, som de vinder sin vidt at de inden indre Loven
ind i mit Hovalemandt arbedet for at faas og gibe
og troas inden mangefange at se at Gud dron de
igge of for store offer og noide til bage med
Joh. 26. den 26. dages tog jeg din blyd og mit
Dord. Lunge Nidan Lunge og et, Nalan forrigjamen
Maanflure flyde, for at bage mig til Luan,
afse. Lase for jeg Lase blyd mig faat sine just
for fude fude, jeg Lase de gas bage og. Lase
fude at Lide Hantfide af Hant fude de for sit med
forrig og for nu forrig og afstet. Lase fude fude
at de for jeg de den of de indre Loven de for
jeg fude i Norge amma fude, og som en Loven
Lase fude fude forrige Hantfide de de indre
fude at forrige i Lase afstet som de blyd am fude
gas de indre fude of Hantfide og forrige amma
og amma am of indre fude fude. Lase og
afstet am fude om de Lase for fude Loven
Lase jeg til Lase fude de afstet fude til Hant
og Lase for indre fude for fude. Lase for med Liden
fude fude og fude fude afstet amma fude
de fude fude for de fude, for Lase fude fude
am god amma fude de Lase fude am fude fude
afstet am fude fude de Lase fude i Lase fude fude

Wiel i for skal uora inford. Med Valeguarden den 11te 23
høsten 1773: Salen bliver uden suveræn og Gæst
ste Gæst der for sine Milen laun gæstgærd foruden
af Salen, taber man for gæste af Gæst de uua videt
med det for gæstene blot i Platen indstillet Medlem;
man kommer foruden alle det for det for man efter
Bespørgselen med Mod Sammenhæng og for det de
i gæst uua; an gæste uua Gæst de det med af gæst
aforn af en Gæstlog, ligesom det for sand an store
det for Gæst. Deres. Jeg by for Gæst forbi Gæst
land ind til Osten Hansen de gæst det Gæst var blommen
mig anbefald af Gæst Risto, y jeg af gæst dette mit
Gæst forud for gæst mig af Gæst uua jeg Gæst det.
by for Gæst y for tillige af gæst mit for
imidlertid. Jeg var for Gæst ills ills det Gæst
Maanden Gæst Gæst Gæst det Gæst Gæst Gæst
det Gæst jeg Gæst Gæst mig and Gæst Gæst af Gæst
y Gæst Gæst Gæst for Gæst Gæst Gæst Gæst
Gæstlog Gæst af Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
y Gæst af Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
Wæst midlig det midlige mig uua jeg Gæst
Gæst Gæst af Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
Wæst y Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst
Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst Gæst

Da vi for Gode sendt konat Leds begav os os og
gaa Spira og ad og gafferte med dems ligte for fort
Stidningen af det gamle dalfors der ligger for byggede
med Steds Eder og først anse nu gult Bjording
for Tugulskuldet de Salen byggede det ligger sig. Balle
derimodt blim stulende ja nuur nuur nuur
sig den brude Poring som Valen jor Jurod Tossen
gaa flara af lissa fister for nuur. Mijst lauge end
og nuur den festeren det for nuur de fere konn som
en blaa Stibe lykt med muller Gode. Gode
at over Lovis om og duer mangen og i hilt
Gode ^{Med} Stode af tasser de andan befinde sig
nuur Affland og som nuur forst for sig gaa nuur
nuur konn drigomote de den lykt stult og
frouvagt Stiger. Nuur man fra Dale offer
littag lapt Stude Moi, binn nuur af og nuur nu
littag sig af sin den de fere man for sig
lykt; de Nuur nu blim mangt mullerlykt og nuur
nuur konn lauge ande farsfuld, det sig, nuur
mannide liffede med et fere sent den end delig
Tossen fra det fere Stude ande nuur den balynt
Maie Stie fere nuur viltj. med flure med id
fere det fere Stude sig, nuur og nuur nuur
fere sig at fere nuur, fere nuur an fere fere
mal driffet sig til at Stude lauge som af de jorum

Lyst og begejstret for Ligebej og blev begæret af Evind sig
jeg for gælden Maria - Niine. Alt besejret og 84
Bispebod seære moedboldig, Hansfeld vilde blot uover
fuldstændigt og Gud af det sige med vil uover af fæste
der med Lænen og af alle stødigt beqvæst broderig de
andey seu de uover fultentet Maleris vilde blive
det i Sammenheng med Hvidsteds Gaden, da Lænen
de af oplænte skæder og de syde Vinura skedes vilde
blive i uover af afstærkig. Altsat si for sende uover
gaa de uoverlyst i det der den syde beqvæst bespæder
Lige forafvælt Hansfeld af forplænte Lænen, ~~eller~~ til
beg til Sammenheng for sig skæder for min forige
Hvad søgte og begæret af Lige til hvide for skæder
der hvide til af alle uover af Hvid, de syde, Altsat
for hvide af Lænen afstærkig hvide for fæste, de
for forstætte mig uover for uover af fæste Hvide for
for uover af uover af Hvid, uover af, og for for
uover af mig Lige for mig, for den bespæder Hvide
uover af uover af uover af Hvid den 27. August
Min uover af uover af Hvid hvide til af gaa i Gylde
afstærkig, og jeg beqvæst mig for gaa af Hvide for
afstærkig hvide for Hvid. Af Hvid afstærkig Hvide
uover af Hvid afstærkig afstærkig og uover af
forstærkig for afstærkig, de syde afstærkig for Lige for
uover af uover af Hvide for uover af Hvid.